

f. Eks. med Hensyn til Valgmenigheders Brug af Kirker en Bestemmelse om, at de har Ret til at bruge Sognekirken, og der staaar, at Biskoppen skal udfærdige et Regulativ for Brugen af Kirken. Men saa staaar der mærkelig nok, at inden Biskoppen fastsætter dette Regulativ, skal han indhente en Erklæring fra Menighedsraadet. Det havde dog været naturligt, at der var tilføjet det ganske simple, at han ogsaa skulde indhente en Erklæring fra Valgmenighedens Bestyrelse. Det maa dog være det naturlige, at man hører begge Parter, inden Biskoppen skal dømme dem imellem. Hvis vi nu faar disse partivalgte Biskopper, føler jeg mig ikke ganske overbevist om, at denne Bestemmelse om, at Valgmenigheder har en Ret til at benytte Kirkerne, i sig selv er tilstrækkelig, naar det er Biskoppen, som skal fastsætte Regulativet. Jeg vilde i alt Fald mange Gange hellere have, at det blev Ministeren, der fastsatte Regulativet. — Og noget lignende er egentlig Tilfældet med Bestemmelsen om Frimenigheders Brug af Folkekirkens Kirker. Ganske vist staaar der ogsaa i den vedkommende Paragraf, at de har Ret til denne Brug, men det, der kommer bagefter, gør Forholdet fuldstændig afhængigt af Biskoppen. Det kan jeg i nogen Grad finde mig i, jeg tror, at en saadan Tilstand kan taales, og jeg tror ogsaa, at Frimenighederne kan finde sig i denne Bestemmelse, saa længe vi har den nuværende Ordning, hvor Biskoppen dog heldigvis i nogen Grad føler sig hævet over det rene Partivæsen; men jeg nærer megen Tvivl om, at denne Bestemmelse er tilstrækkelig, i det Øjeblik vi gaar over til at have disse Valgbiskopper.

Med Hensyn til selve Principspørgsmaalet: Valgbiskopper eller ej, er det min Opfattelse, at Frisind og Frihed paa de kirkelige Omraader er bedre sikret, naar det er den parlamentariske Minister, der har Ansvaret, end naar vi faar indført den her tilsigtede Nyordning. Vel har ogsaa Biskopperne deres Ansvar for de Erklæringer, de udsteder, og de Bestemmelser, de tager; men de er nu alligevel langt borte og kommer til at staa meget højt oppe. Den ansvarlige Minister derimod kan vi heldigvis faa i Tale, og han kan faa Lejlighed til at sige, hvorfor han netop har gjort saadan og saadan. Derfor nærer jeg megen Tvivl om, at det er rigtigt nu at gaa til Indførelse af Bispevalg; men skal vi den Vej ud, henstiller jeg saa stærkt, som det er mig muligt, til den højtærede Kirkeminister og det kommende Udvalg, at det saa ogsaa virkelig bliver en

Fortsættelse fremad i Retning af Sogne- menighedernes Selvstyre, saa at det bliver dem, der faar Afgørelsen, dem, der kommer til at staa med Valgretten, og det ikke bliver en enkelt Klasse, som f. Eks. Præsterne, der bliver en afgørende Faktor ved disse Valg.

Blaug: Det var sikkert en ganske almindelig Antagelse, at den Omstændighed, at den højtærede Kirkeminister ved Ministeriet Neergaards Dannelse i 1920 overtog Kirkeministeriet, var et Varsel om, at vi herhjemme atter stod overfor en kirkelig Lovgivningsperiode, hvad jo for øvrigt ogsaa var nødvendigt af Hensyn til Sammensmeltningen mellem den danske Folkekirkelike og de kirkelige Forhold nede i Sønderjylland. Naar man nu ser paa det Komplex af Lovforslag, der for Øjeblikket er til Behandling, forekommer det mig, at det Billede, man faar deraf, er, at de følger en bred-kirkelig Retningslinie. Der er adskillige interessante Enkeltheder i disse Lovforslag. Det interessanteste er maaske Forslaget til Lønningslov, hvorom der senere vil blive Lejlighed til at tale, med det gennemførte, eklatante Brud med alle de bærende Principper i Lønningsloven af 1919. Men der er ogsaa i de andre Lovforslag meget interessante Enkeltheder: Oprettelsen af Provsttudvalgene, Menighedsvalg af Biskopper o. s. v. Kort sagt, betragter man Lovforslagene i deres Helhed, faar man Billedet af en bred-kirkepolitisk Retningslinie.

Derved forstaaer jeg en Ordning, der bygger Kirken paa den bredest mulige Basis: paa Menighederne, i Modsætning til at bygge den høj-kirkeligt op paa Hierarkiet, paa Gejstligheden. Men vel at mærke, regner jeg det med til en bred-kirkelig Politik, at det fælles kirkelige bevares, altsaa i skarp Modsætning til den Antagelse, at man skal bygge Kirkeordningen op alene paa Sogne- menighederne uden noget som helst Hensyn til, at det fælleskirkelige dermed fuldstændig ophører. Og jeg maa tilføje, at jeg er sikker paa, at det her hjemme, naar man ser hen til Grundloven, er nødvendigt at indrette den kirkelige Lovgivning saaledes, at netop det fælles kirkelige bevares. Vi har i Grundloven den udtrykkelige Bestemmelse, at den evangelisk-lutherske Kirke er den danske Folkekirkelike og understøttes som saadan af Staten. Dertil kommer, at en Kirkelovgivning, der vil opløse det hele i lutter smaa Menigheder, vil bringe en ganske utaalelig Forvirring i de kirkelige Forhold. Gennemføres